

Utdannings- og forskningsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

UFD		
2 SEPT. 2004		
200402804	18	614

Høring - forslag om endringer i forskrift om opptakskrav til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler § 8 Spesielle opptakskrav

Generelt

Utdanningsforbundet støtter prinsippet om at det skal stilles spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanninga. Vi mener at det kan være med på å gi læreryrket høyere status, sikre skolen bedre lærere og gi signal om at lærerstudiet er krevende og viktig for samfunnet. Samtidig må det fortsatt være åpning for at studenter kan komme inn på studiet etter realkompetansevurdering. Realkompetansevurderingen må sees i forhold til de kvalifikasjonene som kreves ved ordinært opptak.

Utdanningsforbundet vil understreke at innføring av opptakskrav til allmennlærerutdanninga ikke reduserer behovet for å kvalitetssikre studiet underveis og for å følge opp kandidatene etter at de har avsluttet allmennlærerutdanninga. Arbeidet med veiledning underveis i studiet og skikkethetsvurdering av lærerstudentene må videreutvikles på institusjonene, og det må tilrettelegges for at alle nyutdannede kan få spesiell veiledning det første året i jobb.

Vi har merket oss at forslaget om opptakskrav til lærerutdanning bare omfatter allmennlærerutdanninga. Utdanningsforbundet viser til at også førskolelærerutdanninga på bestemte vilkår kan være grunnlag for tilsetning i grunnskolen, og at universitetenes lærerutdanningsprogrammer og praktisk-pedagogisk utdanning for universitetsutdannede og faglærere sertifiserer lærere både i grunnskole og videregående opplæring. Vi mener det bør vurderes om det også skal stilles opptakskrav ved andre lærerutdanninger i tillegg til allmennlærerutdanninga.

Utdanningsforbundet mener det er viktig å finne fram til en opptaksordning som balanserer hensynet til ønsket om å rekruttere bedre søkere, med hensynet til at høyskolene i distriktet fortsatt må kunne ha et søkergrunnlag som sikrer at det fortsatt kan utdannes allmennlærere med tilknytning til distriktene. Dette er svært viktig siden utdanning av lærere i nærheten av eget bosted er med på å sikre rekrutteringen av lærere til distriktsnorge.

Allmennlærere skal ha faglig bredde og selv kunne velge ulike spesialiseringer. Opptakskravene må derfor utformes slik at den samlede innsatsen i mange fag i videregående opplæring gir uttelling. Opptakskravene bør ikke gi føringer om at noen fag er viktigere enn andre. Samtidig er vi enige i at norsk og matematikk står i en særstilling for lærere i grunnskolen. Utdanningsforbundet støtter derfor en modell med kombinasjon av skolepoeng og minstekrav i norsk og matematikk. Vi er enige i at spesielle opptakskrav ved allmennlærerutdanninga kan iverksettes fra studieåret 2005-06.

Spesielle opptakskrav til allmennlærerutdanninga

Utdanningsforbundet går inn for alternativ 6: Minstekrav på 35 skolepoeng og minimum karakteren 3 i norsk og matematikk. Når en skal fastsette opptakskrav med mål om å styrke kvaliteten i lærerutdanninga og rekruttere dyktigere lærere, er det etter Utdanningsforbundets syn rimelig at kravene ligger på et nivå der noe over $\frac{3}{4}$ av søkerne kommer inn på allmennlærerutdanninga på landsbasis. Vi mener at dette nivået også vil kunne ivareta hensynet til å rekruttere lærerstudenter til høgskolene i distriktene. Likevel må situasjonen holdes under oppsikt. Utdanningsforbundet mener at det bør settes inn stimuleringsiltak for å styrke søkningen til allmennlærerutdanninga ved de høgskolene som kan få problemer med rekruttering av studenter.

Utdanningsforbundet er enig i at karakterkrav i norsk skal omfatte de tre delene hovedmål, sidemål og muntlig og dermed favne hele bredden i faget. I tillegg må det fastsettes alternative krav til karakterkravene i norsk for minoritetsspråklige søkere, søkere med samisk hovedmål, tegnspråk som førstespråk og finsk som andrespråk.

Vi er også enige i at karakterkrav i matematikk i denne omgang bare skal omfatte grunnkurset, men mener at fagkravene må utvides når en ny struktur i videregående opplæring og nye krav til generell studiekompetanse er innført. Vi støtter at privatister som velger å ta studieretningsfag ikke trenger å ta separat eksamen for lavere nivå. Vi er også enige i at søkere som ikke oppfyller karakterkravet i matematikk grunnkurs, men som har karakteren 4 eller bedre fra høyere nivå, skal anses å oppfylle karakterkravet.

Spesielle opptakskrav til arkitekt- og industridesignutdanninga ved Arkitektthøgskolen i Oslo og til bachelorutdanning i kulturprosjektledelse ved Høgskolen i Lillehammer

Utdanningsforbundet mener at bruk av opptaksprøver bør begrenses og forbeholdes utdanninger der studiets egenart skiller det ut fra studier som benytter generell studiekompetanse og spesielle karakterkrav som opptaksgrunnlag.

Utdanningsforbundet mener at opptakskravene ved de to institusjonene som tilbyr arkitektutdanning og industridesignutdanning bør være mest mulig like. Vi er enige i at det er behov for å sette krav om matematikk og fysikk på høyere nivå fra videregående opplæring ved disse studiene.

Vi har merket oss at Høgskolen i Lillehammer har søkt om å få innføre opptaksprøve for rangering av søkere til sitt treårige studium i kulturprosjektledelse. Utdanningsforbundet mener at det ved studier som tar utgangspunkt i kunstneriske kvalifikasjoner, er formålstjenlig å benytte opptaksprøver som inntaksgrunnlag.

Med vennlig hilsen
for Utdanningsforbundet

Torbjørn Ryssevik
avdelingssjef

Per Arne Sæther
seniorkonsulent